

Tijd (2)

(A)synchroniteit

Indien de tijd die wij nodig hebben om iets te ontwikkelen langer of korter wordt dan de snelheid van ontwikkelingen om ons heen, dan vervreemden we van onze omgeving. Komen we los te staan van de maatschappij die zich veel sneller of langzamer ontwikkelt dan wijzelf. Die losweking kan extreem gezegd twee reacties opleveren: zij kan je losweken van je omgeving waardoor je geïsoleerd en somber je eigen weg gaat; of zij kan je verheffen boven je omgeving waardoor je je hooghartig en goddelijk voelt.

Je beleving van je omgeving (de ruimte rondom) in een constant tempo geeft je een synchroon idee van ruimte en tijd. Ze lopen met elkaar in de pas. Maar iets kan dat ook verstoren, waardoor tijd en ruimte A-synchroon lijken te zijn. Zo loop je namelijk over een markt met mensen, je ogen glijden over de waren die uitgestald zijn, de mensen die voorbijgaan, de geuren die je kan plaatsen waar ze vandaan komen, de geluiden... En zo zit je in de auto, afgesloten van geuren en geluiden, sneller vooruit dan de struinende omgeving van de markt. Even is je beleving van de overgang tussen slenteren en autorijden vervreemdend. Even is je beleving A-synchroon; loopt die achter in de tijd. Je ziel galoppeert er met de snelheid van een paard achteraan. Versnelling maakt ziek, vertraging echter ook. Ziek zijn is normaal.

Het onmogelijke aan tijd

Je kunt niet daadwerkelijk teruggaan in de tijd, niet daadwerkelijk in de toekomst springen en ook niet daadwerkelijk in het heden zijn. Altijd blijven we op de bewegende zee van tijd deinen, het staat er nooit stil. Daarmee zijn de drie onmogelijkheden van de tijd de drie grootste frustraties van ons bestaan en zullen al onze verlangens en idealen hiermee te maken hebben.

Het onvermijdelijk voortgaan van de tijd

Iedere dag maar weer dat leven, altijd maar weer die cyclus van de seizoenen, het tempo waarin iets opgroeit en het tempo waarmee je iets gaat bevatten en mee om leert gaan. Tijd komt in deze zin vertragend over (het duurt nou eenmaal zo lang) of irriterend stoïcijns, doof voor onze verlangens die het allang van tevoren weten, maar nog niet kunnen verwezenlijken. En zo zal het altijd blijven, en zo is het altijd geweest. Het onvermijdelijk voortgaan van de tijd doet ons verlangen naar iets anders, niet alweer hetzelfde. Als we niks doen, zal het weer zo gaan zoals het ging, daarom belonen we mensen die nieuwe dingen verzinnen zo rijkelijk, zij laten ons even geloven dat de tijd helemaal niet zo onvermijdelijk doortikt.

surrealisme

En als het allemaal onzin is wat hier staat, dan viert het onmogelijke hoogtij, dan is alles manipuleerbaar en is alles mogelijk. Dan lijkt het alsof we terug kunnen naar het verleden, hallucinerend of niet. Je weekt dan los van conventies en vaststaande wetten, je zweeft dan vrij van tijd en ruimte in het surreële. Onze perceptie van de dingen overheerst dan het werkelijke. Surreel of virtueel of hallucinerend of in de wereld van je dromen.

Ik sluit mijn ogen en zie:

Traagheid gevolgd door snelheid gevolgd door rust gevolgd door koopavond gevolgd door zwijgen gevolgd door overwerken gevolgd door meditatie gevolgd door mijn playstation 2 gevolgd door vrijen gevolgd door soezen gevolgd door slaap en dromen...

Frustratie aan de ene kant

Dromen aan de andere kant

En ik in het midden daarvan

Het is net een metronoom, links rechts links rechts tik tak tik tak. De snelheid die tiktakt bepaalt de opgefoktheid of de relaxedheid. Snelheid bepaald mijn emo.

Rechts alles wat nodig is

Huis, koelkast, snelweg, stad, tram, auto, trein, baas, internet, kroeg, film, fiets

Links alles wat ik zou willen

Bed, rust, vakantie, strand, savanne, vulkaanuitbarsting zien, bungy jumping, skaten, wandelen, tuintje

In het midden ik

Met of genoeg aan mezelf of snakkend naar de snelste verbinding met de globe

Tot nu toe dachten we dat de machine het metafoor van het mooie was, dat de machine de werking van NL kon beschrijven, NL als watermachine, NL als ecologische machine, NL als tolerantie machine, NL als economiemachine, NL als vervoersmachine: de in- en uitvoer machine.

Maar de machine komt alleen voor als apparaat om de tijd efficiënt te maken. De andere kant van tijd is de zee van tijd, de rust in de tijd, de blanco gedachte, de zee, de eb, de vloed, de maan, het waaien, het zand, het stromen, het water, het groeien, het doodgaan, uitdijen, het afkalven, het aanvliegen van vogels, het zien van een horizon, de kou, de stilte, de donkerte, het landschap van tijd.

Paul Roncken